Година III. Цариградъ, 23 Генуар 1869. Брой 9

Лошо нѣщо е да ся помѣстя нѣкой отъ наа-та си когато сѫ прави!

МАКЕДОНІЯ *излѣзва за сега веднѫжь на недѣлѭтѫ въ сѫбботѫ. — Цѣна прѣдплатена за годинѫ 4 бѣлы меджидіета за въ Цариградъ, а* **нетъ** *за по вѣнъ на всякадѣ— за шесть мѣсеца 2 ½ за въ Цариградъ, а за по вѣнъ на всякждѣ 3. — За три мѣсеца 1 ½ бѣло меджидіе за всякждѣ.*

Писма не освободены отъ пощенскѫ платѫ и наржванія за вѣстникъ не съдружены съ прѣдплатѫ-тѫ не ся пріемѫтъ.

МАКЕДОНІЯ.

ЛИСТЪ ЗА ПОЛИТИКА, КНИЖЕЮСТЬ И ТЪРГОВІЯ.

Κάκιστον πρᾶγμα νὰ σαλεύῃ τίς ἀπὸ τάς ἀρχάς, ὅταν εἶναι ὀρθαί.

Подписка-та на спомоществованіята става въ Цариградъ при Редактора и издателя на **МАКЕДОНІѢ** *П. Р. Славейкова при Одунъ-Капіѭ № 68. Статіи и писма за общеполезны работы помѣстяватъ ся безъ платѫ, а за частны извѣстія плаща ся по 2 гр. редътъ, а кога ся повтори по грошъ.*

Подписка на спомоществованія ставатъ при отредеиытѣ по вѣнъ настоятели, които и отговарятъ за вѣстникѣтъ.

Отъ Желѣзникъ

Н. Милость Г. Сл. Тошоглу.
Г-нъ Стоянъ Д. Вѣженовъ учитель.
Г-нъ Наню Тодоровъ учитель
Г-жа Анастасія М. Тошева учителка.
Г-жа Тона Байчева учителка.....
Г-жа Пена Стойчева учителка....
Подаряватъ по едно годишно теченіе отъ Македоніѭ, които оставятъ врѣзъ Цареградското Читалище ди гы распореди дѣто е нужда по Македоніѭ и др.

*Дружеството на Българскытѣ ученицы въ Бебешкото Англійско училище подарява едно годишно теченіе отъ Македоніѭ за ученицынѣ на което училище благоразсѫдимъ да го пращамы *).*

ПОЗНАЙ САМЪ СЕБЕ СИ.

Человѣкъ има самъ на себе си да благодари за всичко онова, което го прави человѣкъ достоинъ, почтенъ, свободенъ и господарь надъ обстоятелствата и събитіята въ животътъ.

Всуе бы общинытѣ или правителството основавало и отваряло голѣмы и малкы училища, всуе бы родителитѣ поклаияли всичкото си вниманіе върху въспитаніето на дѣцата, когато дѣтето нѣма волѭ да работи и да ся труди само за образованіето си, или ако не признава потрѣбѫтѫ на образованіето, то ще и съ туй равнодушіе да порасте наистинѫ и ще стане мѫжь, но умственно ще си остане все пакъ дѣте и до гробъ, дѣте по незнаніето си, дѣте по неразвитіето на умственнытѣ си силы, по неяснытѣ и плиткытѣ чувствованія, и по всичко онова което характеризува неразвытыйтъ человѣкъ.

Когато самъ азъ не искамъ да станѫ человѣкъ, тогазь неможе да мя направи такъвъ всичкый свѣтъ извънъ.

Въ сѫщо таквозь положеніе сѫ и народытѣ.

При всичкытѣ отеческы грыжи на едно добросъвѣстно Правителство, при всичкѣ неговы свободолюбивы и искренны установленія, при всичкы законы за оздравеніе на неговытѣ права, тойзи народъ може да си остане пакъ въ дѣтинство отъ политическый и народный си животъ, тогазь когато той самъ не умѣе и нерачи да размысля самъ за своето посланіе, за своето историческо призваніе, за своето положеніе и за великытѣ свои длъжности които има да вѣрши спрямо себеси.

"Познай самъ себе си„—Това е пьрвото и главното начало въ политическото училище на животътъ; който не мысли колкото може по често и по дълбоко самъ себе си, който не ся управлява съ развытѫ самосовѣсть, той не може да бѫде совѣстенъ родолюбецъ и отечестволюбецъ, —а народъ, отъ таквызь мьршавы членове съставенъ, кажи че не е друго освѣнь готовъ и съвсѣмъ на́ржденъ матеріалъ за чуждо властолюбіе и въобще за чуждо прѣобладаніе.

Тая истина може всякой да іѫ напипа даже въ нашѫтѫ съ Гърцытѣ расправѫ по черковныйтъ въпросъ.

Тежко е но е истинно, че нашійтъ Българскый народъ, за своѭтѫ голѣмѫ злочестинѫ, спада въ редътъ на тѣзи народы, които живѣѭтъ само съ пассивенъ (страдателенъ) животъ. За растухѫ можемъ само да кажемъ, че той не е былъ все такъвъ, че е было и за него врѣме, когато чиста и ясна народна мысль е управлявала неговѫтѫ совѣсть, и тогазь той прьвъ между всичкытѣ народы отъ великото племе на което принадлежи е присвоилъ чисто народно образованіе, съставилъ е народнѫ книжнинѫ, въздигнѫлъ е народнѫ Іерархіѭ, былъ е не само примѣръ но и водитель и наставникъ на другытѣ едноплеменны нему народы; но сега не е нищо друго освѣнъ каквото казахмы— готовъ и наржденъ матеріалъ за чуждо властолюбіе, за чуждо прѣобладаніе!

А коя е причината на това негово окайно състояніе? Нищо друго освѣнъ лошавото направленіе като сѫ зели частнытѣ членове, които съставятъ цѣлыйтъ народъ, да живѣѭтъ пьрво и пьрво съ индивидуалныйтъ (чистоличныйтъ) свой животъ, а общыйтъ народенъ животъ не само занемаряватъ, но и ако обстоятелствата гы нѣкакъ истикатъ къмъ него, тѣ не гледатъ освѣнъ своѭтѫ личнѫ ползѫ да оздравятъ, а по нататъкъ Богъ съ него, нека става каквото ще.

Отъ това общо и тьмно начертаніе ный можахмы твьрдѣ лесно да минемъ въ частны и ясны обличенія на таквызь постѫпванія въ дневнѫтѫ нашѫ съ Гърцытѣ расправѫ, но като не ни е намѣреніето да дразнемъ а да ползувамы, отбывамы ся отъ този пѫть и тръгвамы пакъ въ общыйтъ.

Въ всико врѣме и въ всякъ случаи народытѣ трѣбва да ся ржководятъ отъ това вѣчно и непромѣнимо правило щото всякой членъ на единъ кой да е народъ трѣба да живѣе найпьрво съ общійтъ народенъ животъ и слѣдъ това само съ свойтъ индивидуаленъ. Но особенно пакъ въ бытіето на единъ народъ има часове когато е пьрва и главна потрѣба, щото всичкы членове и удове на тозь народъ трѣба да оставятъ съвьршенно на странѫ своитѣ личны интересы, тъй що *всичката* имъ мысль, *всичкото* имъ обѣщаніе да ся усрѣдоточи само въ пригрѣщаніето на народнѫтѫ задачѫ. А тъкъвъ единъ часъ е настанѫлъ днесь за насъ въ расправѫтѫ ни съ Гърцытѣ, часъ който споредъ важностьтѫ си за насъ може да ся нарече критическый.

Фенерь или по добрѣ грьцкѫтѫ Патріархія ся е напънала да прѣскочи зѫберътъ на критическото за неѭ положеніе въ Българскыйтъ нареченъ черковенъ въпросъ, и ако ный въ този важенъ часъ ся намѣримъ още веднъжь не съвъкупены и не здраво хванѫты въ задачѫтѫ си, то ще нашата работа и всичкый ни за неѭ трудъ на юхъ да иде и насъ самы ще изново да ны постигне голѣма и не поправима щета.

Нека ся не лъжемъ и нека не крыемъ че съ мьршавостьтѫ въ движеніето на едны, и съ егоизмътъ въ дѣйствіето на другы, сега въ послѣдніѭтѫ фазѫ въ който влѣзе тозь въпросъ, ный пропустихмы минутѫтѫ когато да ся ввьрли пѣсъкъ на желѣзото, заплетохмы си самы ный ржцѣтѣ и оставихмы Фенерь свободенъ да ны бори и да ны напада отъ всякѫ странѫ, като го още и насьрдчихмы самы въ подвигътъ му противъ насъ си. Ный му дадохмы да разбере че ный — неможемъ да плувамы; а той знае по нататъкъ че което не може да плува, не може да не потъне, и тъй не е чудно ако че ся е напъналъ той да ны удави. Това колкото е ясно толкозь е и истинно, а то ще каже че ный ся намѣрвамы на вьрхътъ на голѣмѫ кризѫ, на косьмъ прѣдъ опасностьтѫ.

Товоложеніе е наистинѫ ужасно но нъю не навеждамы тукъ въ всичкѫтѫ наготѫ за да стреснемъ съ народытѣ си и да гы отчаемъ, нито дѣйцы на тѫзи работѫ да осѫдимъ, както тѣ едны другы порицаватъ и обвинятъ едни за малодушіе и бездѣйствіе, другы за егоистическы и честолюбив съображенія и расположенія, но за даободримъ съотечественицытѣ си и да ы насьрдчимъ прѣдъ опасность-тѫ и дѣцытѣ да направимъ по внимателны да дѣствуватъ съ пълнѫ совѣсть въ съзнаніо на великѫтѫ своѭ длъжность и немлкѫтѫ си отговорность. Не е сега врѣмето за суетны порицанія, нито за мысленны съперничества, но всичка трѣба съ ново одушевленіе и съ поголѣмѫ ревнисъ да застанемъ единодушно прѣдъ непріятеля като твьрда стѣна о която да ся разбіѭтъ всичкѣ неговы усиліѭ за да ни обори. Но прѣди всичко трѣба да познемъ себеси, зашото ни единъ народъ не е основалъ своѭтѫ будущность безъ да е познаилъ положеніето си, и безъ да е обзира на отношенія въ които ся намира.

ТОЧКАТА ЗА ИЗЛѢЗЪ *)
или
добрата политика

Право ли е или не, добрый, снисходителный ми читателю, че дѣлото на единъ человѣкъ сѫ слѣдствіята, сѣтнинытѣ на причины, които си имать гнѣздото въ способноститѣ на *разума* и *инвиинитѣ* на сьрдцето, т. е. двигателитѣ на тѣзи дѣла?

Безъ друго да. *Разума*, който ражда идентѣ, разбира гы, сравнява гы и гы обсѫжда; *сьрдцето*, което усѫществява и туря въ дѣло идентѣ, подчинява гы на инстиктъ или гы уборва, ето дѣятелитѣ, ето двигателитѣ на нашитѣ дѣла.

За да постигнемъ слѣдователно да видимъ дѣлата си, поведеніето си и живота си въ по-добро състояніе, трѣба попьрво да ся постараймы да введемъ улучшеніето въ дѣятелитѣ, отъ които зависятъ тѣзи дѣла, това поведеніе и този животъ; трѣба съ другы думы да освѣтлимъ *разума*, да облагородимъ и охубавимъ *сьрдцето*, да заячимъ *волѭтѫ* и да образувамы слѣдователно характера, като му давамы повече независимость, по-голѣмѫ достойность.

Ако въ *разума* е загнѣздено невѣжество, запачливость (?), това невѣжество и запачливость ще минѫтъ *неизбѣжно* и на дѣлото.

Ако въ *сьрдцето* бѫде низость и мрѣшавость, тая низость и мрѣшавость ще ся срѣшнѫтъ *неизбѣжно* и въ поведеніето.

Ако *волята* бѫде слаба и *характера* недостоинъ, раскы и неблагороденъ, ще видимъ *неизбѣжно* ..... това, което за голѣмо нещастіе виждаме често около си.

На ли, наистина, отбирамы динъ ясно, внимателный ми читателю, това разсѫждение, което е тъй явно и тъй точно, както една аксіома и едно разсѫждение геометрическо?

Да видимъ по-нататъкъ.

Право ли е или не, че общественото тѣло, че обществото, че *народытѣ* съ единѫ рѣчь не е по-друго отъ едно сложно лице?

Безъ сумнѣніе *да*!

Това, чтото е право за отдѣлното лице, е и трѣба да бѫде право, слѣдователно и за сложното лице; за да искаме да видимъ слѣдоват. възобновленіето на нашето соціяло и политическо тѣло, трѣба да сторимъ за него сичко, чтото трѣба да сторимъ за кое да е лице, трѣба да освѣтлимъ разума, да облагородимъ и охубавимъ сьрдцето, да укрѣпимъ волѭтѫ, и да образувамы слѣдователно характера, като му дадемъ по-голѣмѫ независимость и по-голѣмѫ достойность.

Ако въ *разума* на гражданытѣ владѣе невѣжество и запачливость, това невѣжество и запачливость ще минѫтъ *неизбѣжно* и въ дѣлата на нашія животъ общественны и политическы.

Ако въ *сьрдцата* бѫде низость, робство и мрѣшавость, тая низость, мрѣшавость и робство ще ся отразятъ *неизбѣжно* и въ отношенія на гражданытѣ помежду тѣхъ, въ отношенія имъ съ правителството, въ отношенія на подолнитѣ къмъ по-горнитѣ и пр.... и пр.

Ако *волята* бѫде слаба и характера недостоинъ и неблагороденъ, ще видимъ *неизбѣжно*..... Извиненіе, снисходителный ми читателю, че повтарямъ и постоянствувамъ тъй много врьхъ единъ истинѫ толкова явна и толкова ясна; боѭ ся обаче тѣзи редове да не падѫтъ по *случай* въ ржцѣтѣ на нѣкой *мнимъ практиченъ мѫжь* или въ ржцѣтѣ на нѣкой отъ оныя които ся занимаватъ въ сичкыя си животъ съ онѫѭ политикѫ, която направо може ся сравни съ онуй животно описано отъ Данте, което има природа толкова лоша и сурова, чтото спѫва разумътъ на хората, а даже гы и убива *)

Ты обаче, драгый ми читателю, който имашь разсѫдъка си свободенъ и не спѫтъ, нито развраленъ, ще отбирешь найлесно и ще докажешь изедно съ насъ, че точката за излѣзъ е и трѣба да бѫде: *Умственното и нравственно възрождение, ученіе и въспытаніе*

Ще разберешь и докажешь съ насъ изедно, че ако единъ народъ ся обрьща и ся врьти въ погрѣшителныя кржгъ на сѫщытѣ заблужденія, на сѫщытѣ запачливости, на сѫщытѣ обезсьрдчаванія, безнравственность и нещастіе, това произлѣзва отъ причинѫтѫ, че той е за зидилъ отъ вьрха, а не отъ основаніето, че е хвьрлилъ на въздухъ камынытѣ на постройнѫтѫ или гы е наредилъ безъ знаніе и мурафетъ врьхъ пясъчно, непостоянно и безъ сѣкѫ твьрдость мѣсто; това произлѣзва отъ причинѫтѫ, че водачитѣ му не привлекли серіозното вниманіе на сичкы врьхъ истинѫтѫ, която имъ показва, че соціяльныя и политическыя человѣкъ ся облѣга на умныя и нравственныя, както врьхътъ лежи врьхъ основаніето; това произлѣзва отъ причинѫтѫ, че освѣтителитѣ му не познали или изгубили отъ гледъ основныя законъ, когото ни показва философіята на исторіѭтѫ, и който ся открыва хубавѣ отъ дълбокото изученіе на сичкытѣ човѣшкы общества, законъ, който ся може формулирува съ този начинъ:

"Сѫществува постоянно отношеніе между умственното и нравственно състояніе, между ума на народытѣ и тѣхното соціяло и политическо състояніе, което *неизбѣжно* ся управлява отъ пьрвото.„

Като е тъй, азъ ся обрьщамъ на причинѫтѫ, а не на слѣдствіята, на сичкытѣ родолюбцы Българи, сичкы публицисти, мѫжіе правителственны, хора заможны да си насочатъ сичкѫтѫ дѣятелность къмъ тѫзи цѣль. Ето пьрвата крачка, втората ще бѫде отподыря.

---

*) *Ный намѣрихмы за добрѣ да го пращамы на Българчетата ученицы въ Загребъ, на които лишеніето отъ Българскы книгы и вѣстницы е твьрдѣ ухрабно, споредъ както смы дознали на и тѣ самы ни явихѫ, и отъ тѣхнѫ странѫ днесь още благодаримъ на поменутото ученическо Дружество въ Бебекъ.*

*) *По добрѣ ще бѫде, мыслимъ, да ся пише исходъ вмѣсто излѣзъ, защото излѣзъ по нѣкои мѣста, казватъ на заходътъ (халето).*

*) tanto lo impedisce che l' uccide.

Какъ мыслишь, че ще можешь, простодушно ми дѣте, да станешь единъ день голѣмъ человѣкъ, достоинъ да управляваш хора въ общество, да въздигнешь въ нѣколко дена цѣлото отечество, когато ты не си училъ още книгѫ, когато не си захванѫлъ отъ себе си най-първо, ты да ся въздигнешь, когато едвамъ си отворилъ очи и още си замаянъ отъ забъркане ты малко идеи, които си ималъ врѣме да добыешь.

Какъ мыслишь, че ще можешь, горделивый можко, да станешь изведнъждь освѣтитель на общото мнѣніе и водачь на отечеството, когато свѣтлината не е огрѣла още духа ти, и не си способенъ да ведешь даже и собственныя си животъ.

Какъ мыслишь, че ще можешь, благородный ми чорбаджіо, да играешь роль въ обществото, когато ся оставяш на животъ тежькъ и празенъ, за зіафеты и постоянны неубузданости, когато ся показваш небрѣженъ и хладнокръвенъ къмъ сѣко стараніе съ цѣль да въздигне умственныя и нравственъ уровенъ на народа? Какъ ся надѣваш, че ще спечелишь уваженіе и слава въ твоето отечество, когато ты не правишь нищо за него, и не ще знаешь да правишь нищо, додѣто *разума* ти ще ся натиска отъ тежкытѣ пари на невѣжеството, додѣто на *сърдцето* ти ще липсува благородность-тѫ на чювствата, и не ще ся намѣри въ него освѣнъ страсти, додѣто волята и характера ти не ще имать достоинство и твърдость.

Какъ ся надѣвате че ще можете, добрѣ възнамѣренны наши правителственны мѫжіе, лесно да въведете благонамѣренытѣ си прѣобразованія въ отечеството, когато сырището, когато цимента (?) ся намира въ малко количество въ отечеството, което да организирате имате голѣмата и благородната миссія.

Какъ ся надѣвате, скѫпи ми съотечественици, че ще образувате единъ голѣмъ и славенъ народъ, когато вашія разумъ, когато вашето сърдце не ся е освѣтлило и въздигнѫло отъ нискытѣ катове за да разбере истинѫтѫ, че единъ *народъ не ся образува и не ся подсирва* освѣнъ, когато оныя, които го съставляватъ, сѫ съединени съ общи идеи, съ общи желанія, съ общи чювства, съ общи интересы, тъй чтото въ едно дадено обстоятелство сичкытѣ слухове да ся застрастіѫтъ за сѫщѫтѫ идеіѫ, сичкытѣ сърдца да біѫтъ за сѫщето чювство!

Какъ ся надѣвате . . . . спирамъ ся обаче и свършвамъ както и започнѫхъ *За умственното и нравственно възраждание, ученіе и въспитаніе.*

То е точката за излѣзъ, то е прѣпореца около когото трѣба да ся събиратъ сбито сичкытѣ заможны хора, вый прѣди сичко учители; то е цѣль-та къмъ коіѫто трѣба да бѫдѫтъ направлени сичкытѣ ни старанія; свѣтилото къмъ което трѣба да ся стремѫтъ сичкытѣ ни крачкы; звѣздата къмъ коіѫто трѣба да ся издигнѫты сичкытѣ погледы . . . То е политиката съ коіѫто повече отъ сичко, трѣба да ся занимаваме сѣкы день и съ ревность постоянна, опорчива и неуморима.

7 Яннуарій 1879 *В. Икономовъ.*

ПО ВЪПРОСЪТЪ.

Въ послѣднитѣ си броеве Неологосъ обнародува окружнытѣ писма на Грѣцкѫтѫ Цариградскѫ Патріархіѫ до другытѣ самостоятелны черквы, за свыкването на Вселенский сборъ.

Въ очертанието което прави въ тѣзи писма Великата наричана Черква, за да запознае другытѣ черквы съ течението на Българский въпросъ, види ся да ся е въсползувала отъ всичкѫтѫ величинѫ на пристрастието, на безсовѣстностытѫ, на лѫжитѣ и даже на клеветытѣ.

Желаніята на Българитѣ, тѣхнытѣ дѣйствія, стараніята имъ и всичко, е прѣдставено все въ привратенъ смысълъ, а Българскытѣ народъ въобще, е заклейменъ съ чернытѣ пороцы на неблагодарностытѫ и нечестието!

Ный неможемъ и нещемъ да оставимъ този пасквиль врѣзъ народытѣ ни безъ опроверганіе, но сега като не смы видѣли още крайтѣ на тѣзи писма, вмѣсто прѣдисловіе на опроверганието си привождамы днесь въ стѫлповетѣ на листътъ си подобно едно очерт на Българскытѣ въпросъ, което самы въ единъ отъ иностраннытѣ правовны вѣстницы, което може да послу за единъ косвенъ отговоръ на това нѫтви за Българитѣ патріаршес. окружнѫ.

" Въ послѣдне врѣме, *казва енѫтыйтъ вѣстникъ*, въпросътъ за ковнѫтѫ самостоятелность на Българѣ ся възбуди съ новѫ силѫ, отъ кога най послѣ ся видѣ че и сама Высорта поиска да облегчи работѫтѫ на българитѣ, споредъ както ся разбра отъ представленията, които въ тозь смысъл направи на цариградскытѣ патріархъ.

Въ този черковенъ въпросъ, невиждамы упорнѫ борбѫ между двѣтѣ чала —Българо-славенското и Грѣцкото борба която за дълго врѣме е мачкала измазвала Българскѫтѫ народность, и зможностытѫ на тѣхното духовно развитіе, по влиянието на коіѫто неще останѫ безъ послѣдицы на понаташнѫтѫ сѫд на Христіанытѣ въ Турціѫ.

Подиръ прѣвземанието на Царградъ отъ Мохамеда II-го въ 1453 л. европейскытѣ области на Турціѫ были раздѣлены между три патріарха—Цариградскытѣ, Българскытѣ и Сърбскытѣ стадото на първытѣ отъ тѣхъ бѣше най бѣдно и малобройно, но за това умыт които казалъ падишахътъ на патіарх Геннадія давали за напрѣдъ надежѫ а увеличението му. Бѫди патріархъ, рекъ му Мухамедъ II-й и небето нека ти покровителствува! Надѣй ся всякога на моето пріятелство и ползувай ся съ всичкытѣ привилегіи на твоитѣ прѣди. Думата *привилегіи* останѫла необяснѫта даде поводъ къмъ едно несвръвано зло.

Слѣдъ прѣвземанието на Цариградъ, както ся знае, на побѣденытѣ гърцы я даде южныйтъ брѣгъ на заливътъ Златѝ Рогъ, който ся казувалъ и тогазъ и сега Фенеръ или Фанаръ, отъ което и сальѣ поселенцы получахѫ въ исторіѫтѫ право на гражданство, подъ името Фанаіоти — Фенерци.

Развращенны отъ безправственостытѫ която забѣлѣжа послѣднитѣ страници на историческытѣ животъ на Византіѫ, тѣ не възмѫжахѫ духомъ отъ бѣдствія на родинѫтѫ си. Даже напротивъ, тѣ съставихѫ силнѫ партіѫ, на коіѫто лозинкѫтѫ (девизътъ) была *най-голѣмата власть въ Турскѫтѫ имперіѫ.* Кто ся прѣструвахѫ ненавистницы на *лѫтежното*, както го тѣ наричахѫ, Славянско племе, като ся бораха противъ него, и като распространяваха на всѫду примѣрытѣ на своитѣ козни, тѣ успѣхѫ да увѣрятъ Турцытѣ за общность-тѫ на своитѣ имъ интересы съ тѣхнытѣ, и като ся ползувахѫ съ това, тѣ замыслихѫ да приберѫтъ всичкѫтѫ духовнѫ власть въ новото царство. Като главни срѣдства за достигване на замысленыйтъ планъ ся припознахѫ, тѣзи: унищожението на Славянскѫтѫ народность, съ въвеждането на грѣцкыйтъ языкъ както въ Богослужението тъй и въ училищата; истрѣблението на древнытѣ ржописи; унищожението на всяко домогване къмъ образованието, чрѣзъ запознението на тѣзи, които ся учатъ само съ грѣцкѫтѫ филологыіѫ, доведенѫ до педантическы подробности както и митологыіѫтѫ на древнитѣ. За по-вѣренъ успѣхъ на таквозь погърчване на жителитѣ, епархіитѣ были расподѣлены до прѣкаление. Всяка отъ тѣхъ плащаше извѣстнѫ дань на Цариградскыйтъ патріархъ, і споредъ това товаряше жителитѣ съ непомѣрны даждія, отъ които по-голѣмата честь безъ съмнѣніе отиваше за собственѫ ползѫ на Фанаріотытѣ. Ненаситносъ-та на мѣстнытѣ іерарсы ставаше тожозь по-несносна, защото тѣ ся ползуахѫ съ правата на двобунчуженъ (икы тувлія) паша, и по това въ необходимы случаи, тѣ прибѣгвахѫ къмъ съдѣйствието на военнѫтѫ силѫ. Всичкы онѣзи, които быхѫ пожелали само да си привятъ молбѫтѫ на славянскы языкъ — прѣдавани бывахѫ на анатемѫ, на притѣснения даже и на смьрть; защото Фанаріотытѣ за най-малкото въспротивение на тѣхнѫтѫ власть, прибѣгвахѫ до тайны ковладения за възмѫщение, като стоваряхѫ послѣдствията на таквызь подвизы на мщенията на самытѣ Турцы.

Неотразимы и силны бѣхѫ тѣхнитѣ удари на които първа жертва станѫ Българското духовенство. Убійства не веднѫждь повтарянны попѣлнихѫ земѫтѫ съ ужасъ, по-знаменитытѣ жители ся прѣселяхѫ, а другы пріехѫ исламизмътъ.

Но при всичко това Българската іерархія ся държеше още въ Охрида, но въ послѣдне врѣме Фанаріотытѣ употрѣбихѫ енергическы усилія за да присвоіѫтъ и тѫзи българскѫ както и сърбскѫтѫ іерархіѫ — и въ 1767 л. ся свърши най-послѣ онуй което отколѣ желаяхѫ: Охридската патріархыя ся прѣименова и тя въ Екзархатъ, както Търновската.

До тѫзь епохѫ мірскытѣ фанаріоты дѣйствуваха наедно съ духовнытѣ; нищо, както ся виждаше, нѣмаше да прѣче на тѣхното възвышение. Като мѣняваха дрехытѣ си споредъ обстоятелствата та, тѣ имъ ся стори на послѣдне врѣме като да забѣлѣжихѫ че Турціѫ упада, и стреснѫты отъ това за нездравинѫтѫ и петрайность-тѫ на собственото си за напрѣдъ положение и за туй въ началото на текущето столѣтіе, тѣ ся рѣшихѫ да измѣнятъ на прѣдишнето си работяніе, като ся примѫкнѫтъ къмъ партіѫтѫ която грамзеше за възстановението на грѣцкѫтѫ държавѫ, ако и да нѣмаше нищо общо между тѣхъ и коренытѣ гърцы — ни родинска свръска, нито политическо единство. Византіецътъ всякога ся е считалъ като *уродъ* въ грѣцкѫтѫ фамиліѫ. А освѣнъ това къмъ партіѫтѫ на стериститѣ ся примѫкнѫхѫ само мірскытѣ фанаріоти: духовнытѣ не сподѣляхѫ тѣхнытѣ изгледы. Около това врѣме драмата ся откры въ Сърбіѫ. Фанаріотытѣ отъ всичкы мразены, испѫдены отъ Сърбіѫ нападнѫхѫ съ по-голѣмѫ алчность на Българіѫ.

Това бѣше врѣмето на най-жестокытѣ угнѣтенія. Тѣзи отъ жителитѣ, които ся упорно дръжѣхѫ за стары-тѣ прѣданія, нерачахѫ да ся присъединятъ на Фанаріотскѫтѫ знаміѫ — и дръжахѫ Българското си нарѣчіе — обрѫнѫхѫ на себе си особенно прилѣжно вниманіе на фанаріотытѣ, които не щадяхѫ настояванія-та си при В. Портѫ за да унищожатъ въ самыйтъ корень всичко което отстѫпваше отъ фанаріотскытѣ правила. Българското духовенство быде отъ всякѫдѣ испѫдено, Българскытѣ черквы быдохѫ произволно отъ фанаріотытѣ ограбены, черковнытѣ съсѫды и украшенія прѣзъ разны пѫтища влѣзохѫ въ рѫцѣтѣ на цариградскытѣ банкеры; парытѣ които ся събирахѫ отъ милостынѫ за направяніе на храмове исчезвахѫ въ патріархіѫтѫ безъ да имъ ся види дирята; за извършване на обрядытѣ истеглевахѫ ся съ разны срѣдства голѣмы суммы; онѣзи които желаяхѫ да ся поучатъ и на нѣщо друго освѣнъ грѣцкыйтъ языкъ прѣдавахѫ гы на анатемѫ. Всякой Българинъ който бы ся осмѣлилъ да продума единѫ думѫ въ ползѫ на своитѣ съотечественицы туряли го на часътъ въ подозрѣніе прѣдъ Турцытѣ, омотавали го въ свады и распри съ погърченытѣ Българи, които гледахѫ на другытѣ като на варвары, които незнаѫтъ грѣцкы, изваждахѫ го отъ пары и ако бы той да ся дръжеше оше срещу тѣхъ, наковладяваха го прѣдъ Турцытѣ, като человѣкъ упоренъ, строптивъ, който разбърква народътъ, и искахѫ да ся накаже, въ което и повече сполучахѫ. Чашата на испытанията ся прѣпълняше.

За да покажемъ до какѫ степень бѣ станѫла силна умразата къмъ фанаріотытѣ, доволно е да кажемъ че Сърбитѣ гы заравяли живы въ земѫтѫ и гы изгонихѫ до единъ отъ земѫтѫ си; въ Черна горѫ съ наказание на смьрть было запрѣтено да не пущатъ фанаріотинъ; изъ Молдо-Влахыіѫ тѣхъ гы испѫдихѫ на всегда. По другы страны желанието да ся въсползуватъ съ покровителството на иновѣрно духовенство, принуждавало народътъ да ся обраща къмъ католицизмътъ, къмъ протестантското ученіе, и да мѣнява вѣрѫтѫ си.

Българитѣ които за дълго врѣме не разбирахѫ фанаріотскѫтѫ политикѫ, найпослѣ ся събуднѫхѫ и тѣ. И това направи фанаріотытѣ да уловятъ по-другѫ политикѫ и да дѣйствуватъ по-осторожно. На чело на тѫзи политикѫ ся тури Търновскыйтъ митрополитъ Иларіонъ. Но и всичкы въобще зехѫ да пипатъ по-меко. Тѣ ся заловихѫ да увѣряватъ Българитѣ, че грѣцкыйтъ языкъ е по богоугоденъ отъ варварскыйтъ черковно-славянскый, че за черковнытѣ работы ся грѣше Цариградскыйтъ (грѣцкый) патріархъ, отъ когото по-ученъ нѣма на свѣтътъ; че никога нито е сѫществувало никаква Българска патріархія, ни царство, ни исторіѫ, и даже че нито народъ Българскый има на свѣтътъ, и че тѣзи които ся казватъ днесь Българи и говорятъ този языкъ не сѫ друго, но сѫ чисты и сѫщи гърци, които обаче както Караманлитѣ, по насиліе отъ Турцытѣ сѫ пріели турскыйтъ языкъ, тъй и тѣ по насиліе отъ Българитѣ-Татари сѫ пріели языкътъ който говорятъ днесь и който даже не е ни славенскый, и че стремлението на Българитѣ, за да възстановятъ Черковнославенскыйтъ языкъ въ Богослужението не е друго освѣнъ ересь. Въ доказателство на всичко това, споменѫтыйтъ Иларіонъ заповѣдалъ прѣдъ очитѣ му да изгорятъ драгоцѣннѫтѫ книгохранителницѫ на Търновскѫтѫ Патріархіѫ, сѫществованието, на коіѫто до туй врѣме не подозрѣваха. Но Гюлханскыйтъ Хати-шерифъ отъ 3 ноем. 1839 годинѫ поддръжѣ отъ само себе си домогванията на Българитѣ и въобще работѫтѫ на Православието. Като прѣдоставя равенство на всичкытѣ поддаины на Султана, той придаде законнѫ формѫ на проявението на Българщинѫтѫ.

Българитѣ, като не можахѫ още да ся отнематъ отъ тежкытѣ даждія на фанаріотытѣ, съсѣтихѫ ся поне да ся ползуватъ и тѣ отъ тѣзи сумы, и по нѣкои мѣста зехѫ да искатъ отъ своитѣ екзархы, за клетвы врагове на Българщинѫтѫ, да имъ отпущатъ опрѣдѣлено количество за поддържание на българскытѣ тѣхны училища, начнахѫ самы да си основаватъ таквызь училища, да проваждатъ дѣцата си навънъ да ся учатъ, заловихѫ ся да изучаватъ Черковнѫтѫ исторіѫ . . . на 184 ся напечата и Евангелието на Българский языкъ съ иждивението на американскѫтѫ пропагандѫ. Подиръ печатытѣ брошури появи ся на 1845 въ Лайпцигъ първыйтъ листъ на Българский вѣстникъ, прѣнесенъ испослѣ въ Цариградъ. Врявата ся наченѫ. Неіѫ ѭ распали още повече смьрттѫ на Иларіона (Критскаго). Споредъ въсточный обычай три години като ся мине подиръ смьрть-тѫ, костите на умрѣлыйтъ ся изваждатъ отъ земѫтѫ, за второ опѣване: сѫщійтъ обрядъ ся свършилъ и надъ трупътъ на Иларіона. Навалицата тозь пѫть была многобройна. всичкы настръхнѫли, когато вмѣсто кости извадили изъ гробътъ, черъ като смола трупъ, вълнясть, съ хлътнѫли орбити (хралопытѣ на очитѣ) съ дългы въскрывены ногтіе. Подиръ три години изново го отровили: трупътъ былъ още по-ужасенъ отъ първо. " Да ся не стоплѝ думали Българитѣ, — кръвь-та на праведнытѣ не вика ли къмъ Всевышняго? Испослѣ, общото смущение ся появило още по-силно, когато на 1848 другыйтъ екзархъ Атанасій, ся удавилъ въ гыранытѣ.

Цариградскыйтъ патріархатъ, оглушенъ отъ появението на Цариградскыйтъ вѣстникъ, а слѣдъ това още и съ направянето на Българскѫ черквѫ въ самѫтѫ столицѫ не унивалъ. Той ся подпрѣтѫ да поддържа развытието на грѣцкытѣ училища, начнѫлъ да лови и да прибира черковно-славенскытѣ . . . . ; подкупувалъ человѣцы на които могалъ да ся надѣе . . . прибѣгвалъ прѣзъ тѣхъ къмъ клеветѝ врьхъ угнетенытѣ Българи; . . . отправилъ (въ Пловдивъ) най-ревностныйтъ и най-хытрыйтъ отъ фанаріотытѣ Хрисанта, родомъ изъ Митилинѝ. На двѣ свѣщ-ливы прѣдставления на Българитѣ, Патріархатътъ отговорилъ, че " на всякого сѫ отворены вратата на русскѫтѫ миссіѫ, но и вратата на патріаршескѫтѫ тьмницѫ не сѫ затворены„ Но врѣмето на заплашванията ся минѫло безъвзвратно. Възбуденната реакція обгрѫнѫ вече всичкѫ Българіѫ.

На 1850 противъ желанията на Хрисанта ся отвори първо Българско училище въ Пловдивъ, съ усердието и на счетъ на С.Чалѫоглу. На скоро прѣди това, Хри-

сантъ, който изкай-напрѣдъ бѣше ся обѣщалъ да съдѣйствува за направлението на едно таквозъ училище, ужъ отъ грыжаніе за стадото си,, извѣстявалъ Чалжкоглу, че той сполучилъ да очисти епархіѭтѫ си отъ Богопротивнѭтѫ ересь, оято ся заключавала въ Черковно-славянскытѣ книгы . . . и най-послѣ совѣтовалъ го да ся вразуми, да помысли за спасенѥто на душѭтѫ си и да не въвежда прѣподаванѥто на варварскый языкъ въ Пловдивъ. Чалоглу, ядосанъ за туй дволичіе на Екзарха, приготвялъ тѫзи си работѫ тайно, и като свыкалъ попьрвытѣ отъ градскытѣ жители (Българи), обявилъ имъ, въ енергическы думы, че като отваря училище, той ся ползува само съ правото, прѣдоставено отъ Султанъ Абдулъ Меджита на всичкытѣ неговы подданны, споредъ Хати-Шерифътъ отъ 1839. Подирь единъ годинѫ станѫло тържественно испытаніе: успѣхътъ на въспытанницытѣ и разнообразіето на тѣхнытѣ свѣдѣнія очудили католическыйтъ епископъ Андрея Казанова, който былъ привыкнѫлъ да вижда само прилѣжното изученіе на филологическытѣ тѫнчины на древне-грѣцкый языкъ. Словото което той сказалъ въ тозь случай, утѣшило и насърдчило Българитѣ.

Като гледаше рѣшителното противодѣйствіе, Хрисантъ сѫкнѫлъ отъ себе си маскѫтѫ на смиренѥто и прѣдстанѫлъ прѣдъ всичкытѣ такъвъ какъвто си былъ. Наченѫтото отъ него гоненіе поведе къмъ рѣшително проявеніе на взаимнѫ непріязынь. На 1853-тѫ годинѫ, тази непріязынь достигнѫ апогейтъ (най-удалеченѫтѫ отъ земѭтѫ точкѫ на Лунный пѫть). Българинътъ учитель, Атанасій Чолаковъ, повыканъ за да въдвори Българскый языкъ въ градецътъ Хаскюю, былъ убитъ вѣроломно отъ сателитытѣ (придружницы или спѫтницы) на Екзарха, заради прѣданность-тѫ на дългътъ си; отъ странѫ на Фанаріотытѣ, тѫзи жертвѫ ѭ искупило убійството на Врачанскыйтъ епископъ, непостовствата на когото были умрьзнѫли и на самытѣ Турцы. Въ жителитѣ на Хаскюйскыйтъ округъ, Хрисантъ намѣрилъ дерзновенны и нечаканны противницы. Тѣ захванѫли отъ тамъ, че подали противъ него жалбѫ на Пловдивскыйтъ пашѫ, за прѣкаленытѣ побиркы въ пѫтуваніето му по Епархіѭтѫ, и прѣдставили счетъ въ 40,000 гр. Като заплашвали въ случай на неудовлетвореніе, да идѫтъ въ Цариградъ и да подадѫтъ прошеніе на самыйтъ падишахъ. Хрисантъ поискалъ писменно доказателство на тѫзи жалбѫ, и като ся ползувалъ отъ врѣмето, прѣдставилъ на Патріархіѭтѫ, ужъ че Хаскьойскытѣ жители, и особенно единъ отъ Старшинытѣ, Христодулъ, были народны възмутители. При това той ходатайствувалъ прѣдъ Портѫтѫ да ся издаде особенъ указъ за заточенѥто на Христодула. Хаскюйскытѣ и Филипополскытѣ жители зели странѫ на обвиненыйтъ и прѣдставили на мѣстныйтъ пашѫ достаточны поручителства въ неговѫтѫ невинность. Свиканыйтъ по този поводъ съвѣтъ, подъ прѣдсѣдателството на Адилъ Исмаилъ пашѫ, уличилъ Хрисанта въ клеветѫ и го осѫдилъ да плати ограбенно-то количество. Другъ пѫть, Хрисантъ проводилъ едного своего Викарія (намѣстника) да изгори черквѫтѫ въ селото Куру-чешме, дѣто Богослуженѥто ся извьршвало на Черковнославенскый языкъ, Българитѣ ся въспротивили; за ужасъ на викаріята и на всичкытѣ фанаріоты, сега за прьвъ пѫть на тѣхъ (на българитѣ) не подѣйствували грѣмоветѣ на анатемѫтѫ.

Истината обаче не могла да не въстържествува. Цариградскытѣ Българи найпослѣ ся сдобили да имъ посвятятъ за епископъ нѣкого си Сърбинъ родомъ Стефана, комуто обаче не дали постоянѫ епархіѭ, а възвели го въ санъ на Лаодикыйскый епископъ, за да иматъ право въ случай на нуждѫ да го отпратятъ отъ столицѫтѫ, и самъ Хрисантъ былъ подъ сѫдъ въ Цариградъ за лъжливо доношеніе врьзъ Българитѣ. Колкото енергическы и да ся старалъ той да противудѣйствува на възрожденѥто на Българіѭ: на неговѫ странѫ былъ и отличенъ умъ, и твърдость на волѭ и необыкновенны дипломатическы способности, съ които надминувалъ той всичкытѣ си прѣдшественицы,— но врѣмената ся измѣнили, и силата на Фанаріотытѣ ослабнѫла.

Ето най-забѣлѣжителнытѣ фазисы на тѫзи борбѫ въ не отколѣшно врѣме.

Ный казахмы че българитѣ ся сдобыхѫ да имъ ся посвящаватъ отъ единоплеменицытѣ имъ владыцы въ епархіялный санъ. Наистинѫ, примѣры на това зели да ся повтарятъ, но фанаріотытѣ още не потьрпѣли съвьршенно пораженіе на туй поприще. Около 1865 тѫ годинѫ единъ българинъ, на име Иларіонъ, былъ посвятенъ за епископъ, подъ слѣдующытѣ условія, които и той самъ и неговытѣ покровители были длъжны да подтвьрдятъ съ подписытѣ си; 1) Иларіонъ ся обврьзвалъ да не иска, и даже, ако бы и да му прѣдлагатъ, да не земе въ управлѣніе никаквѫ епархіѭ; 2) неговитѣ покровители ся обврьзвали да го не прѣдставяватъ ни на единъ отъ епархіялнытѣ вакансіи, които бы ся открыли. . .

Друго по важно обстоятелство, това е: отказванѥто на българското населеніе да не плащатъ наложеннытѣ даждія въ ползѫ на патріархіѭтѫ. Упорството на туй отказваніе принудило цариградскыйтъ патріархатъ да помысли за срѣдствата да назначи постоянно съдържаніе за своитѣ единомысленицы. При очакванѥто да ся свьршатъ възникнѫлытѣ по този поводъ съвѣщанія, българскыйтъ екзархъ Григоріосъ прѣзъ есень-тѫ на 1857 мѫ тѫ годинѫ си обьрнѫлъ къмъ патріярха за да му съдѣйствува да си събере войтѭтѫ що ималъ отъ понапрѣдъ да зема. До нѣколко врѣме прѣди това, той ся помѫчилъ да достигне цѣль-тѫ си чрѣзъ насиліе, и проводилъ по край Дунавскытѣ округы на Българіѭ, отъ дѣто му събрали наистинѫ 30,000 гр. но това възбудило люты и непристойны оплакванія, вслѣдствіе на това патріархътъ писалъ на търновскыйтъ Губернаторъ: "Земѣте на себеси трудътъ да отстраните мѫчнотѭтѫ които сѫществуватъ и вразумѣте жителитѣ на епархіѭтѫ, че тѣ сѫ обвьрзаны да плащатъ на екзарха Григоріоса това нетото, което сѫ плащали и на неговытѣ прѣдшественицы. Ако и да сѫ възникнѫли въ патріархатътъ конференціи по въпросътъ за да ся назначи постоянно съдържаніе, но, по всичко вѣроятіе, тази работа не ще получи скоро исходъ.„ Пашата прочелъ туй писмо на прѣдставителитѣ които были ся събрали на $^{17}/_{29}$ Окт. 1858 г. Но не налягалъ за испълненѥто на изискванията които съдържавало писмото. А населеніето, отъ своѭ странѫ, прѣдставили на пашѫтѫ собственытѣ си оплакванія противу екзарха.

И ето послѣ всичкѫ тѫзи тѫжовнѫ Исторіѭ на Българскѫтѫ Черквѫ, ный видимъ, че българската Іерархіѭ и въ сегашното врѣме не е успѣла внѣлно да ся отдѣли отъ цариградскыйтъ патріархатъ. Послѣдныйтъ не ся отказва отъ своитѣ права на българскѫтѫ Черквѫ и свыква за приговоръ вселенскый съборъ, безъ да гледа на това че вълненѥто въ Българіѭ отъ годинѫ на годинѫ видимо расте. . . . . .

Събытията отъ 1868 год,

Октомврій.

1. Кралицата Изабелла, отстранена въ Санъ-Себастіанъ още отъ начало на революціѭтѫ, принудена е да побѣгне отъ царството си, и отхожда въ дворецътъ де По, който Императорътъ (франц). туря на нейно расположеніе.

Всичка Испанія въстанѫ; революціята е обща, и приврѣменното правителство проглашава свалянѥто на кралицѫтѫ.

Покушеніе за да ся убіе подкралътъ въ Каиръ (Египетъ).

Погребенѥто на Контъ Колонна Валевски съ правителственны разноскы.

4. Размирства ся появяватъ въ Прагѫ народътъ хвьрга камѣнье на явнытѣ заведенія.

10. Затварянѥто на Галиційскѫтѫ Діетѫ въ Львовъ (Лембергъ).

12. Дохожданѥто на двата сынове на египетскый-тъ подкраль, Хюсеинъ-паша и Хасанъ-паша въ Парижъ, отъ който единътъ ще остане тамъ, а другый-тъ отхожда въ Лондонъ за да ся въспытатъ.

18. Едно твърдѣ голѣмо демократическо събраніе ставѫ въ Мадритскый-тъ Циркъ.

22. Наводненія на Алліера и Лоара; пагубытѣ сѫ огромны.

23. Разпусканѥ на всытѣ революціонерны дружества въ цѣлый испанскый полуостровъ.

26. Смьрть на Вюртембергскый-тъ архидукъ Ернеста.

29. Принцъ Наполеонъ отхожда въ Англіѭ.

Ноемврій.

1. Мъ Ноемврій отъ тѫзи (минѫлата) годинѫ да ся нарѣче смьртелный мѣсецъ. Ный ви въ него, че умиратъ почти найславныя. Подиръ Г. Колонна Валевскый който е смьртныйтъ походъ, ный ще помянемъ редовно.

X. Пенглей, лордъ-архиепископъ, и приматѣѭ Англіѭ, умира, слѣдъ единѫ тежкѫ ть.

2. Сина Жерменъ Делавини, братъ на Поета ира Делавиня въ Монморанси.

4. Сина пьрвый-тъ царь въ Сіямъ.

8. Игванѥто на кралицѫтѫ Изабелла II въ Ь, която дойде отъ дворътъ По наедно срянытѣ си.

Салюмбардира Еремѭѭ въ Кубѫ; непрытѣватъ противъ испанского господствува

Испитѣ патріоты даватъ на Г. Олозага единъ орденъ за въспоминаніе на влизанѥ въ Мадритъ.

9. жданѥ на дворътъ Е (франц.) въ Комті

11 Хамза, прочутый-тъ арабскы главатарин то прѣдвождаше въстанѥто на 1864 л. и не бѣше прѣстанѫлъ отъ да ся противи жный-тъ Алжиръ, дѣто бѣхѫ прибѣгнѫнемнытѣ размирници — умира въ Тофилзиръ).

13 Ергъ на отличный-тъ композиторъ Джоакиссини, когото съдружитѣ му назовахѫ дѣтъ отъ Пезаро.

Декемврій.

1. ганѥто на робитѣ въ Кубѫ става отъ день день по-заплашително. Републиканската не смущава мирътъ въ полуостровътъ (Исп).

5. лійската царица прѭма оставкѫтѫ на Г. Дели.

6. а републиканска манифестація станѫ въ паницето Сентъ-Марія въ Ладиксъ.

8. прята между Османското правителство и Гр. Высоката Порта праща на Грѣцкото патемство единъ *ултиматъ* върху работѫа *Еносисъ*.

12 угъ наказателенъ законникъ ся проглашѫ въ Швеціѭ. Тѣлеснытѣ наказанія не сѫщуватъ вече.

16 звѣстяватъ устроенѥто на единъ новѫ сектъ Руссіѭ, по име *Шалапути*. Въ законнѫ на тѫзь вѣрѫ, който не е още пъленъ питатъ, безбрачѥто, запрѣщаватъ рабыѭтѫ възбраняватъ на вситѣ дѣвойкы гыздѥнѥто

17 воръ (франц.) ся враща отъ Компень Тюйлери.

18 инистерскы промѣненія въ Парижъ.

23 збиранія за гражданскы службы въ Испан Гласоподаяніето показва че най-многото сове сѫ за монархическѫ формѫ.

27 мрть на Джемсъ Дизраели, [illegible] вехты, министръ въ Англіѭ.

30 Споредъ рѣшенѥто на държавныйтъ съвѣтъ ваничный-тъ вѣстникъ ще ся нарича *Журна Оффисіеръ де л' Емпиръ Франсе* Излиза срина и вечерь.

Пловдивъ. 10 Януарій, 1869.

Научаемся, какво прѣосвященный Панаретъ, нареченный пловдивскый митрополитъ, заедно съ тѣхно Прѣосвящество Доротей Софійскый и Иларіонъ Ловченскый, провели на вселенскый патріархъ едно посланіе, съ което молятъ, че даватъ отставкѫтѫ си отъ званѥто, което имали до сега като владыци, подчинены на Вселенскѫ прѣстолъ, за да пристанѫтъ на българскѫтѫ народна черква; но негово Святѣйшество имъ врьналъ товаосланіе съ едно писмо, което е обнародвано въ Грьцытѣ цареградскы вѣстници.

Въ товаписмо Патріархъ Григорій казва на тѣхно Прѣосвящество, че сѫ прѣстѫпили церковныты канони, дѣто сѫ отишли сако-произволно въ Цариградъ и сѫ настанили въ село Ортакюй въ Буаза, дѣто, споредъ неговыты думы: "*извержениити влады-* "*ци работѫтѫ и козподѣйствуватъ за бу-* "*лѫ възъ Велиѫ-тѫ Христовѫ Черквѫ*;„ съвѣтува ги да си пѫтъ въ епархіяты, или ако не, казва имъ найпослѣ: "*знайте, братіе, че ще* "*не бѫдете подъ отговорность за всичкыты* "*наказанія, опредѣлены отъ канонытѣ*„.

Отъ тыя послѣвити думы ся види, че негово Святѣйшество мысли, по бы да го непослушатъ владицытѣ да си идѫтъ въ Епрхиаты, да гы накаже. Но да испитаме, пада ли ся въ Патріархъ Григорій да гы накаже въ тоя случай а това ще подкачимъ отъ работы. познаты всѣкому, в потрѣбны да ся кажѫтъ, за да дойдемъ на врѣдѫа.

Прѣди нѣколкогодины Българиты повдигнѫхѫ гласъ да ся оплакватъ оъ Грьцкото высоко духовенство, което нѣкога, въ тьмы врѣмена си присвоило духовнѫ власть и господствувѫѭ церковно надъ тѣхъ. Патріаршѫта не щѫ да дѫе вниманѥ на жалбыты имъ, и тии сѫ отврьлихѫ отъ себѫ, Въ тоя разрывъ троица владыцы, Пловдивскый митрополитъ Паисій, бывшій Вселенскый Авксентій и Іакарюполскый епископъ Иларіонъ, зехѫ странѫтѫ на българыты. Патриаршѫта гы отлѫчи отъ черквѫтѫ, защото прѣстанѫли да споменуватъ имѧто на Патріарха, и за по голѣмо наказаніе, направи да ся пратятъ на заточеніе.

Слѣдъ това, за да одоброволи Пловдивскыты, Българе — само Пловдивскыты, защото Авксентій и Иларіонъ, нѣмѫхѫ епархіи. — Патриаршѫта именова за Митролитъ въ Пловдивъ Панаретъ, родомъ Българинъ. Но Българети, осьрбени отъ незаконното, споредъ тѣно мнѣніе, владѫніе на Патриаршѫтѫ, не разнѫхѫ да приѭмѫтъ Панаретъ и си учредихѫ церковно настоятелство да управлява епархіѭтѫ отъ имя на извръженый и пратеный на заточеніе Паисія.

Въ истото врѣмя и по другыты епархии въ Българіѭ едни исѫждихѫ грьцкыты владыци, а другы и да гы оставихѫ, да стоѭтъ въ епархиаты имъ, и учредихѫ си духовны управленія, независимы отъ тѣхъ.

Прѣосвященный Панаретъ, като гледаше това, не смѣя да иде въ епархіѭтѫ си, за да не ся обезчести, и съ изволенѥ отъ Патріаршѫтѫ, останѫ въ Цариградъ да чака. докѫ ся рѣши повдигнѫтый така церковно Българский въпросъ, а въ Пловдивъ проводи за намѣстникъ прьво дяконъ, послѣ протосинкелъ, колко за лице.

Сегашний Патріархъ Григорій пакара Митрополита Панарета да проводи за свой намѣстникъ въ Пловдивъ Приѭмолскый епископъ Игнатия. Какви наставленія далъ Нег. Святѣйшество въ тоя случай на епископа, не знаемъ; нъ негово Прѣосвященство, като дойде въ Пловдивъ, показа ся непамѣстникъ на митрополита Панарета. а като проводенъ отъ патріарха да управлява епархіѭтѫ независимо отъ митрополита, и на пьрвѫтѫ службѫ исвръли имѧто на митрополита Панарета и даде на поповети въ Грьцкыти церкви заповѣдь, да го не споменуватъ и тии въ Богослуженѥто.

За това владѫніе отъ епископа Игнатия, Митрополитъ Панаретъ многократно ся оплаквалъ на Патриарха, и отъ други высоки мѣста сѫ пратены замѣчанія на нег. Святѣйшество, нъ всичко напусто: Епископъ Игнатий и до сега неспомянува имѧто на митрополита Панарета, и прѣди нѣколко врѣмя писменно иска отъ мѣстното началство да не го наричя въ писмото си викилъ на Панарета а викилъ на Патриарха.

Това епископъ Игнатий прави или само-произволно или съ съизволенѥ отъ Патриаршѫтѫ. Но ако го прави самопроизволно, то питаме: защо Митрополита Паисия, че прѣстанѫлъ да споменува имѧто на начелника си, на патріарха, патриаршѫта да го накаже съ най тежкото отъ церковныты наказанія, съ извръженѥ, и да го дрьжи толкова врѣмя въ заточеніе, а епископа Игнатия да остави безнаказано да извръли имѧто на началника си, Митрополита Панарета и не само той да не го споменува, но и на священницыты въ епархіѭтѫ му да заповѣда да не го споменуватъ.

Ако ли пакъ епископъ Игнатий е истина, пратенъ да управлява Пловдивскѫтѫ епархіѭ независимо отъ Митрополита Панарета и има изволенѥ отъ Патриаршѫтѫ да не споменува имѧто на Митрополита, то и въ такъвъ случай пытаме: Може ли Патриаршѫта да проводи епископъ въ епархіѭтѫ на единъ митрополитъ да ѭ управлява независно отъ митрополита и да исвръли отъ церкваты имѧто на каноническый митрополитъ?

Може да кажѭтъ че Патриаршѫта е проводила епископа Игнатия въ Пловдивъ, безъ да слушѫ митрополита Панарета, зачтото и той не слушѫ заповѣдыты ѝ да иде въ епархіѭтѫ си. Ако е така, ные пытаме: Безъ да ся сѫди Панаретъ за таково непослушаніе и безъ да ся отрѣши, бываше ли патриаршѫта да прати епископъ въ епархіѭтѫ му да ѭ управлява независимо отъ него и да исвръли имѧто му отъ церкваты да ся неспомянува?

Може още да кажѭтъ, че Грьцити въ Пловдивъ искахѫ да не ся споменува имѧто на митрополита Панарета, защото го нещѫтъ за владикѫ, та за това и епископъ Игнатий го исвръли. Нъ и Българети въ Пловдивскѫтѫ епархіѭ, които сѫ най малко шестдесять пѫти повече отъ Грьцити, искахѫ да не сѫ споменува въ церкваты имѧто на Патриарха, та по тѫѭ причинѫ Митрополитъ Паисий прѣстанѫ да го споменува. За това пытаме: бива ли на Грьцити да е простено да отврьлѭтъ духовный си началникъ, когато не имъ нѣчто по волѭ, а на Българити да не е простено, да отврьлятъ натуреното имъ духовно началство? Бива ли една шепа Грьци да имѧтъ право, да отврьлятъ даденый тѣмъ отъ Патриаршѫтѫ Митрополитъ, зачтото былъ Българинъ родомъ, а на толкова Българе, на цѣлъ Българский народъ, да ся чете за винѫ дѣто не ще да му ся пращатъ владыци чужденци — Грьци?

Българети пожелахѫ да имѧтъ единакви правдины съ Грьцити въ церкваѭтѫ, тѣ поискахѫ да имѧтъ владыци отъ рода си, и членовети въ Синода да сѫ половината Грьцы и половината Българе. Патриаршѫта казва, че церквата неповнава различие на народность, та не бива да ся дѣлѭтъ членовети на Синода на Българскы и Грьцкы. А отъ другѫ странѫ тя прощава на Грьцкы владыци онова, за което Българскытѣ владыци наказва съ най тежко церковно наказаніе — съ извръженѥ; на Грьцити прощава да отврьлѭтъ когото имъ опредѣлява тя за владикѫ, защото не былъ Грькъ, а иноплеменникъ—Българинъ; а Българиты дрьжи за бунтовници, за възмѫтители на черквѫтѫ, защото не щѫтъ владыци иноплеменници—Грьци. Ные пытаме: съ [illegible] родность?

Ако да не прави патріаршѫта разликѫ на народность, въ такъвъ случай пытаме: Зачто да прощава епископу Игнатію Грьку, онова, за което така врьло е наказала другы троица владыци Българе? Пытаме: не е ли това неправда за ползѫ на едны и за врѣдѫ на другы?

Грьцити казватъ че ные Българети не познаваме церковныты канони, тлъкуваме гы крьво и врьвимъ срѣщо тѣхъ. За това молимъ И Святѣйшество патріарха Григорія, заедно съ Синода му и съ всичкыты богослови на патріаршѫтѫ, тыи да ни дадѫтъ разяснѥнѥ на горныты въпросы. Нека тыи сами да ни кажѭтъ, бива ли едно нѣчто за едны да е вина и да ся наказватъ тыи най-строго за него, а за другы, да е простено да го правѭтъ и да не имъ ся смѣта за винѫ. Нека да ны кажѭтъ, че така заповѣдать церковныты канони, та да разберемъ, че вѣрата ни на Грьцытѣ дава господство, а намъ налага робство, тогава да видимъ и ные, какво щемъ рѣшимъ да правимъ.

Ако ли пакъ не е така, а всичкыты вѣрни да сѫ еднакви прѣдъ черквѫтѫ, то въ такъвъ случай патріаршѫта зачто да остави епископа Игнатія да прави онова, за което така тѫжко наказала Българскыты владыци?

Българети ся оплакватъ отъ направилото управленѥ на грьцкыты владыци и исключительностьтѫ на патріаршѫтѫ. Грьцытѣ казватъ, че владицытѣ не сѫ дали поводъ за оплакванія и това, що казваме за тѣхъ е клевета. За това и ные оставяме на странѫ ветхытѣ работы и пытаме: бива ли спорадъ церковныты канони да сѫ прави онова, което стана днесь въ дритѣ на патріарха Григорія, за когото казватъ да е най достойный отъ колкото сѫ патріархували отъ много врѣмя насамъ, мѫжъ правъ, строгъ блюститель на закона, и проч. Пытаме: На какво основаніе Нег Святѣйшество прощава на епископа Игнатія да прави онова, за което Българскыти владыци сѫ така врьло наказаны и той поддрьжа това наказаніе и гы нарича бунтовници възъ черквѫтѫ? Пытамы: на какво основаніе негово Святѣйшество прави това различіе за ползѫ на едны и за врѣдѫ на другы?

А кога той святъ мѫжъ патріархъ Григорій прави това различіе между Българи и Грьци, пытаме: може ли да ся каже, че и неговытѣ прѣдшественици не сѫ го правили, та нѣмѫтъ ли правдѫ Българитѣ, дѣто ся повдигнѫли да искатъ да ся освободятъ отъ подъ патріаршѫтѫ и да си имѧтъ свое духовенство?

Пытаме найпослѣ: кога патріархъ Григорій остави сега почти цѣлѫ годинѫ епископа Игнатія да расправя въ чужѫ епархіѭ на своѭ главѫ, безъ да познава каноническый митрополитъ, и не само той да не споменува имѧто му, а и на священницытѣ да заповѣда да го не споменуватъ; съ кои очи негово Святѣйшество ще поиска да накаже Митрополита Панарета, въ епархіѭтѫ на когото става това, и другыты съ него, защото нещѫтъ да стоѭтъ подъ патріаршѫтѫ, а ся подчиняватъ на другѫ черквѫ?

На прѣдложенытѣ отъ Капиѭтѫ проекты за рѣшеніе церковный на въпросъ, патріархъ Григорій отговори, че исканѥтѫ на Българитѣ сѫ противуканонически, и прѣдлага да ся свыка съборъ и отъ другытѣ православны самостоятелны церквы, за да прѣгляда нашитѣ исканія и да рѣши за тѣхъ. Твръдѣ добрѣ! И на тоя съборъ, на всякѫ православнѫ черквѫ и на всякый Православенъ Христіанинъ; ные прѣдлагамы горныты въпросы, та тыи да докажѫтъ кой тѫнче церковныты канони, Патріаршѫта ли, която съ своеволѥто си гы прилага, както си ще, за ползѫ на едны и за врѣдѫ на другы, та отрязва и нѣтѫ вѣрѫ на новечето вѣрны, или ные Българети, които искаме да ся освободимъ отъ подъ тѫѭ Патріаршіѭ, за да упазимъ каноныты отъ нарушеніе и вѣрѫтѫ си отъ попраніе.

Нека той съборъ да каже, нѣмаме ли право да искаме да ся освободимъ отъ подъ тѫѭ патріаршіѭ, която

отлѫчи отъ Церкѫтѫ Митрополиты Паисій и Авксентій и Н. Прѣосв. Иларіона, па оныи сѫщитѣ членове на Синода и, които подписахѫ изверженіето, за да свалѭтъ Патріарха Іоакима отъ прѣстола, дадохѫ жалбѫ на Канцѫтѫ възъ него, въ коѭто помежду друго казвахѫ, че той направилъ това извръженіе самопроизволно и противно на канонытѣ Церковны и гы насилилъ да го подпишѫтъ, и таѭ жалбѫ обнародуваха въ органа на патріяршіѭтѫ, вѣстникъ Византисъ, за да чюе всичкый свѣтъ, че извръженіето станѫло незаконно; послѣ като врьлихѫ Патріарха Іоакима, пакъ дрьжѫтъ владыцитѣ за извръжены.

Нъ такъвъ съборъ или ще стане или не, и може Негово Святѣйшество и да знае, че то неможе да бѫде, а го прѣдлага само за да ся минуе врѣмя, да но нѣкакъ да си обрьнѫтъ работыты, та да не можемъ да ся въспользуваме отъ рѣшеніето, което ни дава Царското Правителство да ся нарядимъ на отдѣлѫ Церквѫ. За това на заплашваніята, които Патріархъ Григорій прави на народнытѣ владыци, че ще гы накаже, ако не го послушѫтъ да ся разыдатъ, трѣбва Тѣхно Прѣосвященство да му отговорѫтъ, че тый правятъ онова, което Негово Святѣйшество е допустилъ еднашъ да стане, като е позволилъ на епископа Игнатія да расправи въ чюждѫ епархіѭ, безъ да познава каноническый и митрополитъ; и нека по скоро подкачѫтъ да служѫтъ, защото отъ бавеньето може да ся въспрѣ нѣкакъ работата, и въ такъвъ случай на тѣхъ ще падне отговорностьтѫ за това.

ЖЕЛѢЗНИКЪ. (13 Яив.) "Съотечественицата ни въспитанница на Бѣлградското училище ся завьрнѫ въ градътъ ни; тя ся настанява за учителкѫ и тія дни ще захване работѫтѫ си съ другытѣ учителки заедно.

Полумрьтвото ни отъ 4 ½ на самъ читалище слава богу! на съживяваніе е днесь. (Дано дадеше господь да не урочаса пакъ нѣщо!)

Онядешната Поща ни донесе двѣ книжки въ пликъ надписанъ по турскы, българскы, и грьцкы до Черковнѫтѫ ни градскѫ общинѫ, като не знаяхмы що е, ный отворихмы възопътъ и видѣхмы два екземпляра отъ патріаршескыйтъ отговоръ на двата проекти на високото Везирско тескере. Ако да знаяхмы на вѣрно че сѫ отъ патріаршескѫ странѫ пратены ный быхмы имъ направили нѣкои бѣлѣжки и отпратили быхмы гы пакъ на мѣстото имъ отъ дѣто сѫ дошли."

Нѣма сумнѣніе че патріархіѭтѫ гы е проводила и не само въ този градъ но и по всичкы градове въ Българіѭ, за това не е злѣ ни сега да и ся пратятъ на задъ не само отъ Желѣзникъ но и отъ всяко друго мѣсто съ краткы но енергическы забѣлѣжкы за да види и да и ся хване още веднѫжь вѣра че нѣма какво да ся надѣе отъ насъ вече, и да ся нелѫже ни тя, ни другытѣ да продѣлжава безъ очляво да лѫже че нѣкои само отъ българитѣ ся противяли на самосѫдитѫ и надъ нази власть, както безсрамно и безсовѣстно лѫже, другытѣ независимы черквы въ окруженытѣ си до тѣхъ писма за българскыйтъ въпросъ.

СОФІЯ (17 Яив.) "На 13 сего Г. Д. Цанковъ пристигнѫ тукъ и на 15 потегли за въ [illegible] Г. Пореченскій Пиротскый Владыка пристигнѫ тука който слѣдъ два дни или три дни ще тръгне за Цариградъ.

Грьцката Патріархія пратила и у Софіѭ отговорътъ на проектытѣ, но Софіяне не гы ни погледнѫхѫ."

СКОПІЕ (8 Януар.)... "Скопяны сѫ абсолютно Българы, и неотлучны ся съ сърдце, душа и мысла отъ Българството.

Патріархіата голѣмо зло прави; низъ мѣстнытѣ началства съ телеграфскы подстрекания и запрещенія ударятъ врьзъ Българскытѣ владыцы, и тако вси се страхуватъ.

Наша Македонія е ядна и жалостна отъ къмъ просвѣщеніето и развытіето умно! Невѣрвай всяко блевотно, самохвално и повелително писмо, и не очернявай вѣстника! "Друго е отъ далече на тѫпана гласътъ, а друго е отъ близу."

ВЕЛЕСЪ. "На 5-й текущаго дойде въ градътъ ни Н. Прѣв. Ахмедъ паша да испыта и да ся научи отблизу за коѭ причинѫ Велешкытѣ жители нещѫтъ владыкѫтѫ. Заедно съ него посѣти градътъ ни и Н. Выс. Благородіе Г. Георгій Беровичь Муавинъ ефенди....

Н. Прѣвъсходителство Бытолскый паша отъ какъ прекрати злоупотребеніето на мытарството да не зематъ повыше гюмрюкъ отъ колкото піялокътъ ся продава и остави народътъ свободенъ въ совѣсть-тѫ си колкото ся относитъ за работытѣ на владыкѫтѫ днесь на 10-й ян: ся отправи за Бытоля."

— Отъ Варнѫ пише нѣкой си на Неологосъ та расправя дълго и широко, върху мнѣніето да ся състави една грьцка епархіѭ подъ коѭто да подпадѫтъ всичкытѣ грьцкы населенія край Черно море, за увардваніе на грьцкѫтѫ народность по тѣзъ страны. Това мнѣніе излѣзе най-напрѣдъ отъ Варнѫ, коѭто и прѣдлагахѫ за столицѫ на тѫзи грьцкѫ епархіѭ. Това бѣхѫ писали тѣ на патріархіѭтѫ прѣди двѣ годидины по другъ единъ грькъ отъ Тулча, като отговаряше противъ това прѣдложеніе на Варненцы и изобличаваше като своекорыстны Варненскытѣ грьцы (тагаузы) че искали съ тозъ начинъ да плѣнятъ другытѣ селенія за своитѣ учебны заведенія и за поддьржаніе на грьцкый-тъ си владыкѫ, прѣдлагаше за столицѫ на тѫзи новосъставляемѫ епархіѭ, Костенецъ (Кюстенджа) На това като отговаря послѣдній-тъ дописникъ на Неологосъ отъ Варнѫ, съобщава му и писмото което ся пратило отъ странѫ на цареградскытѣ Българи по въпъ върху рѣшаваніето на черковный-тъ въпросъ.

Най-послѣ реченный-тъ дописникъ, като извѣстява за лютѫтѫ студь която хванѫла въ Варнѫ, студь какваѭто отъ много годины не была ставала, прилага да казва че тамкашнитѣ баби іѫ смятряли като Божіе наказаніе за бесчиніята на Българитѣ [дѣто нерачали да познаватъ гьрцытѣ владыцы), и защото щѣлъ, както ся чувало, да иде тамо и другъ владыка.

Ако наистинѫ студьта е станѫла по тѫзи причинѫ, то твердѣ вѣроятно е че Гьрцытѣ за скоро съвсѣмъ ще замрьзнѫтъ, казуватъ па нашитѣ бабы.

— Отъ РАЗГРАДЪ ни пишѫтъ че тамо пакъ ся настанялъ за каймакамнинъ желаемый-тъ отъ всичкы Хаджи Назифъ бей, дѣятелность-тѫ на когото похваляватъ тѣ, не само за ценіето на злодѣйцытѣ които изобилуваѣзи страны, но още и за това дѣто ілъ стараніе за искарваніето на захванѫтотъ него прѣди врѣме великолѣпенъ Правителнъ сарай: а най-веве за голѣмото усердно показвалъ той та насьрдчалъ гражданьовомъ и дѣломъ, за да прѣдприематъ зданіето на Българско училище въ гр въ което ся много нуждаяли Разградскыгели и за което вече и приготовленія ныли направили но все не ся наемали дадкачатъ, на което той гы придумалъ імъ обѣщалъ възможны улесненія.

ПЛОВДИВЪ. — Пишѫтъ на *Курріеіянъ*, че като ся расчула оставката на В. П. владыката Панарета, фенерскытѣ гавители отишли при Архымандрита, куправлява епархіѭтѫ, въ отсѫтствіетоадыкѫтѫ и му рекли да остави мѣстоѭй, като ся въспротивилъ съ извиненіе зма заповѣдь отъ по-горнійтъ си за да ави това; отишелъ и при мютесарифина іоплакалъ. Но филибелишкыйтъ управитеобрилъ постѫпкѫтѫ му и почакалъ дод не дойде заповѣдь отъ по-высокото мѣст

Тогазъ грьцитѣ телеграфирали на тскыйтъ управитель, а слѣдъ това и наокѫтѫ Портѫ, но тя одобрила рѣшен на мютесарифина.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНИ

Франція

ЖЪЛТАТА КНИГА

Послѣднитѣ европейскы вѣстницы отдватъ вискытѣ на *Жьлтѫтѫ книгѫ*, ко ся отнасятъ до источнытѣ работы, но нитъ тѣхъ не говори за турско-грьцкыйтъ рвъ. Вискытѣ за този разрывъ щѣли да ся изтъ въ особенѫ листницѫ (брошурѫ), коще състави притуркѫ на *Жьлтѫтѫ книгѫ*.

А вискытѣ за Истокъ ся касаѭтъ дрбіѭ, Румуніѭ, Европейскѫтѫ комисіѭ унавъ, Ливанъ, въпросътъ на тѣснинытѣ до прѣобразованіята въ Турціѭ.

Вискытѣ за Сърбіѭ както и за гоіта на Еврентѣ въ Румуніѭ не открываткое събытіе, и повечето повтарятъ пакъ онзоего ся тогазъ писа по вѣстницытѣ.

По-забѣлѣжителнытѣ отъ вискытѣ на*лтѫтѫ книгѫ* за Истокъ сѫ тѣзи, контоюрятъ за нашествіето на Българскытѣ че и за политикѫтѫ на Францѫ въ врѣмето ихъ събытія. Обнародуваніето на тѣзи вис ся обѣщаватъ да дадѫтъ нѣкои отъ тукашнѣ вѣстницы, което на слѣдъ тѣхъ можемъ даправимъ и ный за нашитѣ читатели.

— *Журналъ де Пари* ся научава чрѣзинѫ депешѫ отъ Алжиръ, че многобройны чеотъ неподчиненытѣ въвятъ къмъ Телъ; кацы (военны полкове) ся организували да трѫтъ противъ бунтовницытѣ.

— Ето какъ характеризира вѣстникатаесе словото на Императора Наполеона.

"Императорското слово казва тя е е честито събытіе, защото то открыва лѫтѫ, твердость-тѫ и любовь-тѫ къмъ миръ которо качества сѫ способны да упражнява едно пріятно вліяніе върху нашето (спр. австрійското) благополучіе."

— Парижскытѣ вѣстницы обнародватъ депеши отъ Алжиръ които извѣстяватъе на 15 левгы отъ Оранъ началникъ Лагуасъ 1200 души напълно побѣдилъ бунтовницѣ, които ся бранили до 3,000 конници и 80 пѣшаци. Отъ бунтовницытѣ 70 останѫли на полето, а отъ Французитѣ 2 офицери и 8 войскари ся наранили.

Испанія

— Либералната партія въ Испаніѭ рѣшила да прѣдложи за правителство единъ *тріумвиратъ* съставенъ отъ маршалитѣ Примъ, Серрано съ генералъ Риверо.

Голоа обнародва депешиотъ Мадритъ, которо извѣстяватъ близото усроеніе на единъ тріумвиратъ. Както ся види Примъ, Серрано и Риверо, сѫ които ще зематъ най-высокѫтѫ власть. Републиката безъ дуго щѣла да ся прогласи.

Епока, вѣстникъ който излиза въ Мадритъ пише: Идеята да ся повѣри управленіето и най-высоката власть на единъ *директоріумъ* ся присвои едногласно. Помяуватъ много имена за тѣзъ службы Тази фрма ся пріе като дефинитивно правленіе даже и слѣдъ отваряніето на кортесытѣ. Това освященіето на републиканскѫтѫ формѫ, защто, и когато бы кортеситѣ дали гласъ за моархическѫ формѫ, ще ся мине много дълговрѣме прѣди нежели ся съгласятъ за избирѣето на единъ монархъ.

Англія.

Британского Правителство прѣдложило да ся намали войската въ колоніитѣ. Цѣлыйтъ ѝ брой ще ся повърне на 10,000 души. Источна Индія не ся подразумѣва въ това.

Увѣряватъ че слѣдъ Рапортытѣ, които дошли отъ Индійского правителство, и правителство-то на Англіѭ, Лордъ Кларендонъ пратилъ на Британскыйтъ посланикъ въ Петерсбургъ новы наставленія. Англійского правителство ся надѣе, че ще получи отъ князя Горчакова единъ свръшенъ и недвозначителенъ отговоръ върху повторытѣ *рекламаціи*, които Англіѭ не е прѣстанѫла отъ да въздига върху завоеваніето на Руссіѭ въ централнѫ Азіѭ.

Пруссія

— Баварского правителство, което залегаше да направи отъ южнытѣ германскы дьржавы особенъ съюзъ, както и да тури по странытѣ земы посланицы отъ този съюзъ, види ся че несполучи никакъ. Вліяніето на сѣвернѫтѫ герм. конференціѭ става отъ день въ день по-силно.

— Казуватъ че графъ Бисмаркъ, когато ся бавилъ въ Варзинъ, направилъ нѣкакваѫ си политическѫ Географіѭ. Той ся училъ тамъ и Чехскы и въ Прагѫ намѣрили единѫ твьрдѣ любопытнѫ допискѫ до главатаритѣ на Чехскыйтъ народъ, които была отъ него написана. Нѣкои отиватъ даже и по далечь, та казватъ че въ това врѣме той ходилъ тайно въ Петербургъ.

Руссія.

— Знаменитытѣ лица на полскѫтѫ емиграціѭ увѣряватъ, че ако и да ся показва сега Руссія *миролюбива*, туй го прави, защото ужь отъ всичкы въ свѣтътъ тя была най малко въ състояніе, да подпомогне съ дѣло днесь властолюбивитѣ си намѣренія. Както и да е, бѣлнуваніята на Русскыйтъ кабинетъ, бѣлнуваніята которо тя щѣла въ скоро врѣме да испълни, были, както казватъ, завованіето на полскытѣ провинціи въ Австріѭ.—Отъ тамъ произлизатъ и овѣзъ живы обржжаваніѭ, които прѣслѣдуватъ и двѣтѣ силы на границытѣ на Галиціѭ.

Интернасіоналъ пише:

Вижда ся че генералъ Игнатіевъ управилъ рекламаціи на турского правителство, зарадь усрѣдоточваніето на турскы войскы на границытѣ на Дунавскытѣ княжества и на Бессарабіѭ близу при Прутъ. Казватъ ни че Савфетъ паша и Али паша отговорили на русскыйтъ посланикъ: "Колкото за княжествата, че то ся не касаяло до него, защото тѣ были положены подъ съюзеренството на Портѫтѫ, а не на Руссіѭ. А колкото за Бессарабіѭ, Султановытѣ министри нѣмали никакъ намѣреніе да нападнѫтъ на тѫзи русскѫ провинціѭ, но че войскытѣ които ся намирали сега тамъ, давали на Портѫтѫ доволно власть, да земе за собственинѫ-тѫ си защитѫ сѫщитѣ разумны мѣркы.

Австрія.

— *Интернасіоналъ* пише:

Научавамы ся отъ добъръ изворъ, че Г-нъ Байстъ очаква врѣмето, когато ще го принудятъ да остави министерството. Писмата ни отъ Вѣнѫ подтвьрдяватъ, че положеніето на австрійскыйтъ канцеларинъ ся расклатило отъ много страны. Въобще означаватъ Г. Адрашія като такъвъ, който ще му бѫде наслѣдникъ, туй което ни казватъ, ще въсхыти пріятеля му Г. Бисмарка, но цислайтанскыйтъ кабинетъ не ще ся съгласи драговолно, да ся управлява отъ единъ унгарскы министръ, туй е което дава да ся мысли, че таквозъ едно прѣдложеніе не ще ся испълне.

— Много ся занимаватъ съ прѣдложеніето да стане Пещя столица въ монархіѭтѫ, и даже увѣряватъ че слѣдъ нѣкое врѣме, чуждата дипломація която е при Вѣнскыйтъ дворъ, ще ся прѣмѣсти въ Будимъ.

— Въ Пещѫ очакватъ императорътъ и императрицѫтѫ въ началото на този мѣсецъ. Тѣ ще ходятъ въ Хърватско и Седмоградско (Ердель и Трансилванія).

Влахія

— Споредъ единѫ депешѫ отъ Букурещъ французската военна коммиссія была повыкана назадь, и вмѣсто неѭ съставила ся една прусска коммиссія.

Правителството оттеглило прѣдложеніето на единъ законъ който вече былъ ся одобрилъ отъ камарѫтѫ и споредъ коѭто всякой Румунинъ който си е придобилъ нѣкой степень въ единѫ отъ войскытѣ на покровителствующитѣ силы, може да влезне съ сѫщійтъ степень и въ Румунскѫтѫ войскѫ.

Черна-Гора.

— Депеши, които пристигнѫхѫ прѣди нѣкой день въ Цариградъ, извѣстяватъ че едно малко сраженіе станѫло между Турцытѣ и Черногорцытѣ.

Споредъ нашето мнѣніе, казва *Куріе д' Оріянъ*, това събытіе неще има никакваѫ опасность. Черногорцытѣ знаятъ, по опытъ, че тѣ нѣматъ нищо да получатъ съ това, дѣто тьрсятъ да ся скаратъ съ Турцытѣ.

Грьція.

— Министерството Булгарисъ, като нерачило да подпише протоколътъ на парижскѫтѫ конференціѭ дало си оставкѫтѫ.

Новыйтъ кабинетъ ся устроилъ отъ Г. Заимисъ, който станѫлъ министръ на вѫтрѣшнытѣ работы, а Г. Деліяни, (Тодоръ) на вѫнишнытѣ работы и пр.

Прочитамы въ *Тюркы*:

..... Тазь партія, (думата е за военната партіѭ въ Грьціѭ) пристигнѫ да фанатизува массытѣ, които не разсуждаватъ вече. Носятъ ся прѣзъ улицытѣ знами на които е написано: *Война*, и прѣзъ нощьта между 16 и 18 тек. залѣпили по улицытѣ даже и по стѣнытѣ на палатътъ *плакаты* съ надписы: *Война или свалянiе*.

Министритѣ, които сѫ политическы мѫжіе, разумѣватъ че трѣбва да ся уважи желаніето на силытѣ; но тѣ ся намиратъ въ толкозъ голѣмы мѫчнотіи, щото тѣ незнаѭтъ, коѭ страна да хванѫтъ.....

Царьтъ зелъ всичкытѣ си мѣркы за случай на единъ бой; той извѣстилъ военныйтъ си домъ, който прави всичкытѣ си приготовленія; той именувалъ началницы на войскѫтѫ, и планътъ за войнѫтѫ си опрѣдѣлилъ въ единъ воененъ съвѣтъ, който станѫлъ въ палатътъ. Той ще стѫпи на чело на войскѫтѫ, тъй ще заложи самъ себеси, щото ако грьцкыйтъ народъ прѣтьрпи злочестины, той ще гы приниие самъ за себеси."

Грьцкытѣ будалащины.

— Научавамы ся казва *Неологосъ* че Вселенската Патріархія испратила тѣзи дни на В Портѫ новъ такрирь за Българскыйтъ въпросъ.

— По наущеніе и заповѣдь (както ся научавамы) на Вселенскѫтѫ (Грьцкѫтѫ) патріаршіѭ, по-пьрвытѣ махалены отъ Керамидъ-махалеси (Мухльо) наедно съ черковныйтъ си настоятель расратили до Българскытѣ семейства въ тѫзи махалѫ (които ся набирали до десетина) слѣдующето причудливо съобщеніе на Грьцкы.

Достопочитаемый Господине.

"Земамы дерзновеніе като единовѣрны и сомахалены Христіяны да ви отправимъ слѣдующето важно забѣлѣжваніе: понеже съ духовно наше негодованіе ся научавамы, че священицы Българи родомъ священнодѣйствующе въ свящ. церквѫ Св. Стефана при Балатъ, и дали по нашѫтѫ спорѭ и извьршвали нѣкои священнодѣйствія безъ да иматъ врьзъ това каноническото позволеніе на черквѫтѫ, и найжалестного безъ да ся припознава тѣхната священническа законность отъ Черковното начаство, принуждавамы ся еще единъ и послѣденъ пѫть да вы увѣщаемъ и да вы помолимъ братскы, за да не допрощавате таквызъ извѣнъ махаленскы и противу-каноническы священнодѣйствія, които като сѫ *нечестивы (?) и достопаказателни* (!) самы по себеси, *съблазняватъ* (!) всякакъ и Черквѫтѫ и обществото ни. *Ако не ся убѣдите, смятрямы вы отъ днесь отговорны за всичко що бы могло да ся случи.*

Подписвамы ся съсъ всичкото къмъ васъ братско уваженіе.

(11 Яи. 1369) *По пьрвынѣ отъ Махаленытѣ.*

(Слѣдуватъ всичко 7 подписа съ този на Мухтарина и на черковный духовенъ настоятель).

Отъ праведното негодованіе което може да раздигне въ сърдцето на всякой чувствителенъ человѣкъ това, колкото серсемско толкозъ и скандальозно, писмо, ный смы принудены на този часъ да ся въздьржимъ да не направямы никакваѫ бѣлѣжкѫ врьзъ него, а съобщавамы го така точно, както си е, само него за да видятъ нашитѣ на всякѫдѣ съотечественицы и сънародницы Българи до какво обушіе отъ ожесточеніето си е пристигнѫла Грьцката патріархіѭ въ отношеніе къмъ Българитѣ. Ще каже че за насъ Българитѣ нѣма мѣсто въ Цариградъ да живѣемъ като Българи: ще каже че ный Българитѣ не можемъ да смы ступаны на кѫщята си въ Цариградъ, че въ тѣхъ заповѣдватъ Грьцката патріаршіѭ и гьрцытѣ нейны невроспасты (куклины); ще каже най послѣ че животътъ ни тука въ столицѫтѫ не е въ безопасность и ный посрѣдь пладне и полузванично ся заплашвамы отъ Фенеръ и агентитѣ му, и ако не тьрпимъ да бѫдемъ изложены всякѫ минутѫ на причудливыйтъ произволъ на Фенерскѫтѫ Дьржавѫ, коѭто въ припадкытѣ на ожесточеніето си противъ насъ и въ страхътъ да и не прѣвземемъ столицѫтѫ, утрѣ може да ѝ скывни да издаде указъ и съвсѣмъ да ны испѫди. Ето какво униженіе трѣба да тьрпи и да тегли нѣкой защото е ималъ злочестинѫтѫ да ся роди Българинъ! И кога? Въ втоpѫтѫ половинѫ на 19-й вѣкъ. А какво е было прѣди 50 100 и 200 годины! и какво сѫ теглили тогазъ нашитѣ бащи, дѣди и прадѣды отъ фанатизмътъ на това вѣчно враждебно намъ племе?

Но брадвата на Патріархіѭтѫ и тука удари о камькъ, и слѣдствіята на това ѝ до сушь извѣяно прѣдпріятіе дадо съвсѣмъ противны ни очакваніето ѝ резултаты. Нашитѣ Българи безъ да ся уплашѫтъ ни най-мало отъ заплашваніята ѝ, рѣшихѫ ся отъ сега да не припущатъ никакъ грьцкы попове въ кѫщята си и отказватъ за напрѣдъ да имъ недаватъ ни това което до сега отъ благоговѣніе като единовѣрны и отъ честолюбіе и за комшійскы хатѫръ имъ плащахѫ безъ да гы иматъ за домашны свещеницы. — Таквызъ мѣркы таквызъ исподѣрки имаатъ.

ТЕЛЕГРАММЫ.

АТИНА 4 Февр Министерството Заимисъ падна, и царъ Георгый отъ ново повыка Г. Булгариса, за да състави новъ кабинетъ.

Кабинетътъ Займисъ кѣше пристѫпилъ на рѣшеніето на конференціѭтѫ.

Валаоритисъ быде натоваренъ, да състави едно министерство, но падна.

Силытѣ допуснѫхѫ на Грьціѭ новъ единъ срокъ отъ осемь дена за да пріеме или отбіе протоколътъ на конференціѭтѫ.

ПАРИЖЪ 5 Февр. Срокътъ който ся даде на Грьціѭ ще ся свърши въ Недѣлѭ на полунощь. Отъ какъ е застанѫла кризата въ Атинѫ, прѣдставителитѣ на силытѣ имахѫ чести сношенія междуособно и много виждания съ Г. Лавалета.

Конституціоннелъ казва, че ако Грьція недаде пріятенъ отговоръ, контъ Валевскы ще остави Атинѫ, конференціята ще подтвьрди негативныйтъ резултатъ на своитѣ трудове; и турція ще земе пакъ свободното ся дѣйствіе, но ще дьржи едно отвратително поведеніе.

Вѣстникъ Біанъ Пюбли извѣстава че заточенитѣ въ Лондонъ грьци събрали капиталы за да подпомогнѫтъ едно републиканско движеніе въ Грьціѭ.

Напрежныйтъ министръ на вѫнишнытѣ дѣла Г. Мутіе — умрѣлъ.

БУКУРЕЩЪ. 5 февр. Кабинетътъ си даде оставкѫтѫ, която ся пріе; новыйтъ кабинетъ не съ е още съставилъ. Очаква ся една комбинація (съчетаніе, задружность) между Братіяно, Димитра Гыко и Коголничано.

БЪЛГАРСКОТО ЧИТАЛИЩЕ ВЪ ЦАРИГРАДЪ

Ще има редовно засѣданіе отъ членоветы си идущѫтѫ недѣлѭ, 2 февруарія, на 4 часа т.

Отъ 5 чяса на татъкъ ще ся говори за физическыты двигатели.

Входътъ е свободенъ за всякого, съгласно съ правилника, окаченъ прѣдъ вратата.

Писарътъ Н. Т. Десіовъ

Редакторъ и издатель П. Р. Славейковъ.